

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 STOCKHOLM

HÖGSTA DOMSTOLEN
JS 08

INKOM: 2022-10-03
MÅLNR: B 7530-21
AKTBIL: 20

Lars Engstrand ./ riksåklagaren angående grovt penningtvättsbrott m.m.

Efter att Högsta domstolen meddelat prövningstillstånd i målet förelades Lars Engstrand att slutföra sin talan i målet. Lars Engstrand har till Högsta domstolen gett in en inlaga i vilken han påkallar att huvudförhandling ska hållas i målet. Riksåklagaren vill anföra följande.

I Lars Engstrands överklagande angavs vilken bevisning som åberopades i Högsta domstolen. Som muntlig bevisning åberopades ljud- och bildupptagningen från förhöret med honom själv i tingsrätten. Vidare åberopades den skriftliga bevisning som åberopades i tingsrätten. Lars Engstrand uttalade också att målet är lämpligt som prejudikat eftersom det inte finns några påtagliga bevisfrågor som skymmer rättsfrågorna. Det angavs ytterst vara fråga om tolkning av penningtvättsdirektivet och dess tillämplighet för advokater i brottmålsprocesser.

Lars Engstrand har nu, efter att Högsta domstolen meddelat prövningstillstånd, uttalat att tilläggsförhör med honom själv kommer att påkallas beträffande ansvarsfördelningen mellan honom och advokaterna som hanterade tvistemålen. Förhöret bör också innefatta omständigheter av betydelse för frågan om uppsåt, eftersom hovrättens bedömning bygger på felaktiga förutsättningar. Enligt Lars Engstrand är ett tilläggsförhör av vikt för sakens rätta belysning.

Enligt 35 kap. 13 § tredje stycket rättegångsbalken får bevis som tagits upp i lägre rätt tas upp i Högsta domstolen endast om det finns synnerliga skäl. Förfarandet i Högsta domstolen präglas av större restriktivitet än i hovrätt; utrymmet för förnyad bevisupptagning är mycket snävt (se Welamson/Munck, Processen i hovrätt och Högsta domstolen, Rättegång VI, 5 uppl., 2016, s. 159).

Vid förhöret i tingsrätten har Lars Engstrand hörts om gärningarna och då berättat om sina kontakter med Christoffer Henriksson, vad han visste om dennes verksamhet samt om ansvarsfördelningen mellan honom och advokaterna som

hanterade tvistemålen. Lars Engstrand anger inte vad som föranleder att tilläggsförhör behöver hållas beträffande ansvarsfördelningen mellan honom och advokaterna som hanterade tvistemålet. Inte heller anges på vad sätt hovrättens bedömning av uppsåtsfrågan bygger på felaktiga förutsättningar. Utan preciseringar i dessa avseenden är det enligt riksåklagarens uppfattning svårt att bedöma såväl om det finns förutsättningar för tilläggsförhör som vilken bevisning som behöver åberopas. Vad Lars Engstrand hittills uppgett utgör inte synnerliga skäl för förnyad bevisupptagning i Högsta domstolen.

Lars Engstrand uppger att försvaret planerar att redovisa en tidslinje för rätten. Här kan noteras att hovrätten i sin dom under rubriken "Inledande slutsatser av bevisningen" utförligt redovisar omständigheterna i målet i kronologisk ordning såsom hovrätten uppfattat dessa (s. 4 ff.). Av Lars Engstrands inlägga framgår inte om han anser att hovrättens redovisning av omständigheterna är felaktig eller ofullständig i något avseende. Även detta innebär svårigheter vid bedömningen av vilken bevisning som behöver åberopas.

I hovrättens domskäl (s. 9) noteras att Lars Engstrand vidgått att han, när överföringarna gjordes, visste att Christoffer Henriksson var dömd för grova bedrägerier, att Christoffer Henriksson var misstänkt för ytterligare bedrägerier, att civilrättsliga tvister med grund i misstänkta bedrägerier hade pågått mot Christoffer Henriksson, att Christoffer Henriksson hade gripits med en stor summa pengar, narkotika och dyra klockor, att Christoffer Henrikssons konton var spärrade och att husrannsakan hade genomförts hos Christoffer Henriksson och Emelie Sörensson, varvid medel på bankkonton och annan egendom tagits i förvar. Vidare antecknas att Lars Engstrand vid den första överföringen visste att Christoffer Henriksson var anhållen i sin frånvaro och att denne vid den andra överföringen var häktad i sin utevaro. I Lars Engstrands överklagande finns inga påståenden om att vad hovrätten noterat att han vidgått inte stämmer. Med hänsyn till vad Lars Engstrand nu uppgett om att hovrättens bedömning av uppsåtsfrågan bygger på felaktiga förutsättningar ligger det nära till hands att tro att de nu påstådda felen är att hänföra till det nu redovisade stycket i hovrättens dom. Utan klarhet i hur det ligger till med detta är det svårt att bedöma vilken bevisning som behöver åberopas.

Utifrån vad Lars Engstrand uppgett om att målet är lämpligt som prejudikat eftersom det inte finns några påtagliga bevisfrågor som skymmer rättsfrågorna utgår riksåklagaren ifrån att bevisning inte behöver föras om att Lars Engstrand på Christoffer Henrikssons instruktioner har låtit föra över pengarna från klientmedelskontot till Krenar Gogas respektive Emelie Sörensson konton. Vidare utgår riksåklagaren ifrån att det är ostridigt att de pengar som överfördes härörde från brott eller brottslig verksamhet och att Christoffer Henrikssons syfte med agerandet var att dölja att pengarna härrörde från brottslig verksamhet och att främja möjligheten för honom eller någon annan att tillgodogöra sig dem.

Den bevisning som åklagaren åberopade i hovrätten framgår av hovrättens ab 1 (se anteckningarna från huvudförhandlingen). För det fall det stämmer att de senast nämnda förhållandena är ostridiga i målet behöver den skriftliga bevisning som anges i den generella delen inte åberopas. Detsamma gäller uppspelningen av förhöret med Krenar Goga från Blekinge tingsrätts mål B 2607-17.

I övrigt åberopar riksåklagaren för närvarande den muntliga bevisning som åklagaren åberopade i hovrätten (uppspelning av förhören i tingsrätten med Lars Engstrand, Christoffer Henriksson och Ulrika Grenefors) och den skriftliga bevisning som anges i den specifika delen. Omfånget på den bevisning som åberopas kan komma att förändras om motparten utvecklar sin inställning i de avseenden som angetts i det föregående. Riksåklagaren har i sin svarsskrivelse utgått från domarna i målet och argumentationen i Lars Engstrands överklagande. Om det nu tillkommer invändningar som inte framgår av överklagandet och ny bevisupptagning ska ske kan det, beroende på vad invändningarna går ut på, bli aktuellt för riksåklagaren att återuppta förundersökningen i syfte att inhämta ny bevisning.

Högsta domstolen har avsett att avgöra målet utan huvudförhandling. Riksåklagaren ser för närvarande, utifrån de uppgifter som Lars Engstrand hittills lämnat, inget behov av att hålla huvudförhandling i målet.

På riksåklagarens vägnar

Lars Persson